

Viešieji pirkimai mokyklai: sklandžiai ir kokybiškam rezultatui

KAROLINA LAURYNAITĖ

TRINITI JUREX partnerė, advokatė ir Viešųjų
pirkimų praktikos grupės vadovė

Kaip viešąjį pirkimą vykdyti sklandžiai ir efektyviai?

Pirkimo etapai

1

Man to reikia

Pirkimo poreikio formavimas

1

Man to reikia

Pirkimo poreikio formavimas

Rinkos konsultacijos

- Rinkos konsultacijos ar rinkos tyrimas? O gal abu?
- Kritinis mąstymas dėl to, ką siūlo tiekėjai
- Žalieji pasiūlymo aspektai - jau šioje stadijoje
- Bet jei mažos vertės pirkimuose neprivaloma?

Dvejonės

NE

- „Nieko naujo ten nesužinosim“
- „Laiko gaišimas“
- „Juk perkam tai ne pirmą kartą ir mes viską puikiai žinom“

TAIP

- Galvojate, kad aplinka keičiasi greitai ir tikrai atsirado kas nors naujo
- Reikia nupirkti tai, apie ką anksčiau net nesate girdėję
- Esate gudrus ir darbo nepradedate daryti nuo tuščio popieriaus lapo
- Turite ambiciją vykdyti tikslingą žaliąjį pirkimą

Geras pasiruošimas pirkimui = trumpesni pirkimo
procedūrų terminai = sklandesnis viešųjų pirkimų
vykdymas

2

Kiek tai kainuos?

• Pirkimo vertės ir pirkimo būdo parinkimas

2

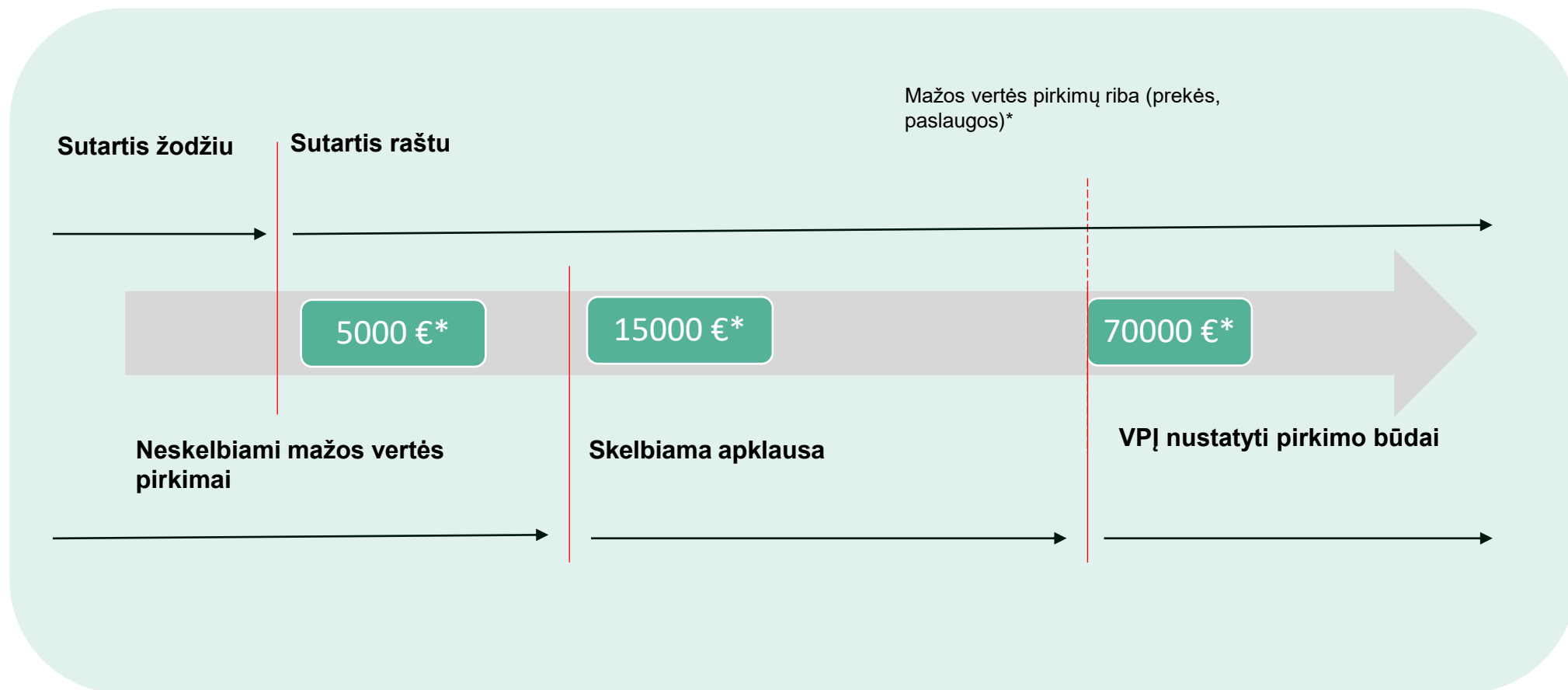
Kiek tai kainuos?

Pirkimo vertės ir pirkimo būdo parinkimas

Kiek tai kainuos?

* be PVM

3

Kaip tai aprašyti?

Pirkimo sąlygų rengimas

3

Kaip tai aprašyti?

Pirkimo sąlygų rengimas

Kaip tai aprašyti?

Užduotis Nr. 1 - geros pirkimo sąlygos

„Mano sąlygos“ - suprantu ką perku ir žinau, kodėl man to reikia

Gudrios sąlygos - žinau, ko prašau iš tiekėjų

Saugikliai - NE neetiškam ir technines deklaracijas „piešiančiam“ verslui

Mažiau yra daugiau - dalies reikalavimų Jums net nereikia

Saugikliai

Tiekėjas kartu su pasiūlymu privalo pateikti siūlomos prekės atitikimą techninės specifikacijos reikalavimams įrodantį dokumentą (gamintojo parengtą aprašymą ir/ar katalogą, ir/ar bukletą, ir/ar techninį aprašą ir/ar kitą gamintojo parengtą dokumentą).

Siūlomas savybes tiekėjas gali patvirtinti tik įrangos/prekių gamintojo parengta dokumentacija.

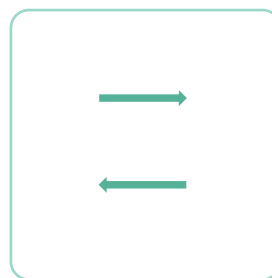
Tiekėjui nepateikus šių dokumentų pasiūlymas bus atmestas.

Tiekėjo savideklaracijos nebus laikomos tinkamais, siūlomas savybes patvirtinančiais dokumentais.

Kaip tai aprašyti?

Užduotis Nr. 2 – žalios pirkimo sąlygos

Aplinkos ministro
įsakyme nustatyti
minimalūs kriterijai:
ar Jums jie aktualūs?

Perkančiųjų
organizacijų laisvė
įgyvendinant ŽVP

I tipo ekologinis ženklas

Ar visais atvejais pirkimo sąlygose reikia nustatyti reikalavimą tiekėjams jį turėti?

Pirmiausia reikėtų išsiaiškinti:

- Ar norima įsigyti prekė gali būti ženklinama I tipo ekologiniu ženklu
- Ar rinkoje yra tiekėjų, kurie gali pasiūlyti tokią prekę
- Ar nebus neproporcingai suvaržyta tiekėjų konkurencija (pvz. vienas turi, bet visi kiti - ne)

Ne visi ženklai ir ženklinimai yra I tipo ekologiniai ženklai!

I tipo ekologinių ženklų pavyzdžiai	Kitas produktų ženklinimas Tai, kad produktas atitinka ES teisės aktų ženklinimo reikalavimus nereiškia, kad produktas automatiškai turi I tipo ekologinį ženklą
	Cheminių medžiagų registravimas (REACH reglamentas) Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006
Blue Angel 	RoHS reikalavimai dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/65/ES
	Waste from Electrical and Electronic Equipment (WEEE) direktyva Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų
Nordic swan 	Ecodesign - ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistema Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB

4

Kas čia parašyta?

Pasiūlymų vertinimas

4

Kas čia parašyta?

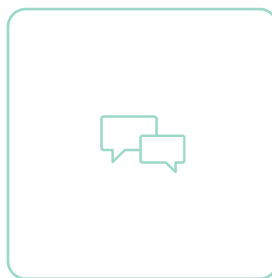
Pasiūlymų vertinimas

Ar apskritai reikia prašyti tikslinti/paaiškinti pasiūlymą?

Nereikia – turiningasis vertinimas

- Jeigu iš gautų pasiūlymo dokumentų yra galima nustatyti tikrąjį pasiūlymo turinį ir (ar) jo atitiktį pirkimo dokumentuose nustatytiems reikalavimams

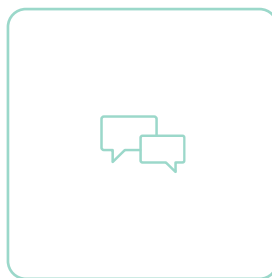
Reikia

- Jeigu be pasiūlymo patikslinimo, papildymo, paaiškinimo, nėra įmanoma nustatyti pirkime gauto pasiūlymo tikrojo turinio ar jo atitikties pirkimo dokumentuose nustatytiems reikalavimams

Ar galima leisti tikslinti/paaiškinti pasiūlymą?

Galima

- Jeigu pirkimo sąlygose nebuvo numatyta, jog konkrečių dokumentų ar duomenų nepateikimas lemia pasiūlymo atmetimą

Negalima

- Jeigu pirkimo sąlygose yra nurodyta, kad tam tikrų dokumentų ar duomenų nepateikimas yra pagrindas atmesti tiekėjo pasiūlymą, pasiūlymo dokumentų patikslinimas, papildymas ar paaiškinimas yra negalimas

Ko ieškoti ir ką vertinti?

Tikslinti galima

Sąlyga, kuri neleidžia atmeti pasiūlymo iš karto

- „pasiūlymas neatitinka techninės specifikacijos reikalavimų, keliamų perkamam objektui“ – net jeigu techninėje specifikacijoje nurodyti konkretūs reikalaujami dokumentai, kuriais grindžiama prekės atitiktis iškeltiems reikalavimams, nurodytas pasiūlymo atmetimo pagrindas yra pernelyg abstraktus.
- „kartu su pasiūlymu nepateikti pirkimo sąlygose reikalaujami dokumentai“ – atmetimo pagrindas pernelyg abstraktus.
- „iš tiekėjo pateiktų dokumentų negalima nustatyti tikslios prekės atitikties iškeltiems reikalavimams“ – aiškus pavyzdys, kuomet privalome kreiptis į tiekėją dėl pasiūlymo patikslinimo.

Tikslinti negalima

Sąlyga, kuri **neleidžia tikslinti** pasiūlymo

„Tiekėjas antrojo ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus pagrindimui turi pateikti statybos techninės priežiūros vadovo patirtį patvirtinančius dokumentus – įvykdytų sutarčių sąrašą, kartu su užsakovų kontaktiniais duomenimis, taip pat įrodymus, kad siūlomas specialistas atliko statybos techninės priežiūros vadovo pareigas ir kad sutartis buvo įvykdytos sėkmingai (užsakovų atsiliepimus ir VTPSI sudarytos statybos užbaigimo komisijos išduotus statybos užbaigimo aktus). Nepateikus šių įrodymų, atitinkama sutartis nebus įskaičiuojama vertinant pasiūlymo ekonominį naudingumą.“

Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. sausio 19 d. nutartis c. b. Nr. e2A-156-790/2023

Leistinas ir neleistinas pasiūlymo tikslinimas

Tikslinti galima

Pavyzdžiui, tiekėjas kartu su pasiūlymu pateikia dokumentus, jog jis siūlo konkretaus gamintojo ir konkrečią prekę, nurodo tokios prekės funkcionalumus, tačiau pateikia papildomus dokumentus, kurie tik paaiškina pasiūlyme esančią informaciją, jeigu ji nėra aiški (atnaujintos gamintojo brošiūros, naudotojo instrukcija, etc.)

Tikslinti negalima

Pavyzdžiui, nenurodytas arba nurodytas neegzistuojantis prekės modelis, pasiūlyme pateikti duomenys yra priešaringi, nurodytas prekės modelis neatitinka reikalavimų, etc.

(!) Pasiūlymo patikslinimas, papildymas, paaiškinimas negali lemti naujo pasiūlymo pateikimo

Kaip prašyti paaiškinimo?

Ydingi prašymai:

Prašome patikslinti neišsamius duomenis apie kvalifikaciją ir pateikti informaciją dėl 4 sutarčių.

Prašome patikslinti sutarčių apimtį, taip pat pateikti 10 sutarčių, sudarytų su privačiais užsakovais, kopijas.

Geras prašymas:

Prašome pateikti paaiškinimus ir dokumentus dėl kvalifikacijos atitikimo – pagal Pirkimo dokumentų 48.5 p. pateiktuose sutarčių sąrašuose bei užsakovų pažymose nėra nurodytas sutarties dalykas, t. y. minėtuose dokumentuose nurodytas užsakovas ir sutarties Nr., todėl iš pateiktų dokumentų nėra aišku, ar įvykdytų sutarčių dalykas atitinka keltą kvalifikacijos reikalavimą. Pateikite lentelėje (pagal Pirkimo sąlygų 7 priedą) nurodytų sutarčių kopijas.

Kiek kartų reikia prašyti paaiškinti pasiūlymą?

Bendra taisyklė - **vieną kartą**, nebent:

- Kyla poreikis kreiptis į tiekėją, kad šis patikslintų, papildytų ar paaiškintų savo pasiūlymą dėl kitų klausimų, nei tie, dėl kurių buvo kreiptasi prieš tai
- Išnagrinėjus tiekėjo pateiktą atsakymą, kyla poreikis kreiptis dėl tiekėjo pateiktos papildomos informacijos patikslinimo, papildymo ar paaiškinimo

Savadarbiai dokumentai ir kitos melagienos (1)

Kas yra originalus gamintojo išduotas dokumentas

Išdavęs
subjektas

Pasirašęs
asmuo,
pareigos ir
įgaliojimai

Forma, turinys
ir vizualinis
pateikimas

Išsamumas ir
profesionalumas

Atsekamumas
viešai
skelbiamoje
informacijoje

Notifikuotų
įstaigų
sertifikatai*

Savadarbiai dokumentai ir kitos melagienos (2)

1

Gamintojo patvirtinimas išimtinai pagal techninės specifikacijos reikalavimus

2

Gamintojo dokumentai skirti pirkimui skiriasi nuo viešai skelbiamos informacijos

3

Atitiktis reikalavimams grindžiama gamintojo darbuotojo elektroniniu laišku

4

Igalioto gamintojo atstovo patvirtinimas dėl atitikties techninės specifikacijos reikalavimams

Savadarbių dokumentų atpažinimas

Kas reikšminga vertinant dokumentų „patikimumą“?

- Dokumentų turinio prieštarumas
- Gamintojo antspaudas, pasirašiusio asmens parašas ir įgaliojimai
- Internete skelbiama informacija, VPT metodinė medžiaga, klastočių registrai
- Dokumento metaduomenys
- Vizualinė tvarka
- Dokumentas „idealiai – *copy paste*“ pritaikytas paskelbtai techninei specifikacijai

Sutarties atidėjimo terminas

- „Spirgam pasirašyti sutartį“?

5

Kā man čia atvežē?

Sutarties vykdymas

5

Ką man čia atvežė?

Sutarties vykdymas

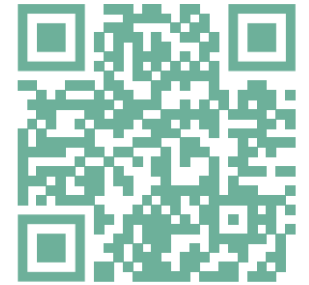
Sutarties vykdymas

- Priimame prekę ir tikriname, ar atvežta tai, kas buvo pasiūlyta pirkime
- Tiekėjas sako, kad parduotos prekės pristatyti nebegali ir siūlo keisti: ką daryti?
- Neveikia, stringa ir kitos problemos - ką daryti?

Ačiū!

Karolina Laurynaitė

Web: www.trinitijurex.lt

Email: karolina.laurynaite@trinitijurex.lt

